

Nersussuit puulukillu nujuitsut neqaannik ilivitsunik aamma affarnik nioqqutissat 1999-mi eqqussuinermi akitsuutaarutsinneqarnerisa sunniutaannik nalilersuinermik Naalakkersuisut UKA2022-mi saqqummiussinisaat pillugu Inatsisartuni aalajangiiffigisassatut siunnersuut. Nalilersuinermi ilaatigut akitsuutaarutsitsinermi ataatsimut piffinnilu suliffissaqartitsinikkut sunniutit kiisalu neqinik igaannariangorlugit sulianik eqqussuisarnermut sunniutit ilanngunneqassapput. Taamattaaq nalilersuinermi nunatsinni neqinik tunisassianik suliarinnittarneq annertunerulersinniarlugu eqqussuinermik killiliissutaasinnaasut qulaajarnissaat ilaatinneqassaaq.

(Inatsisartunut ilaasortaq Mariane Paviasen, Inuit Ataqatigiit)

Akissuteqaat

(Aningaasaqarnermut Nunamullu Namminermet Naalakkersuisoq)

Siullermeerinnineq

Naalakkersuisut sinnerlugit Mariane Paviasen qujaffigerusuppara aalajangiiffigisassatut siunnersuummut saqqummiussaanut.

Neqimik nioqqutissianut akitsuutit 1985-imi atuutsinneqalerput. Kingusinnerusukku 1998-imi nersussuup puulukillu neqaannut Kalaallit Nunaanni aggorneqarnissaat siunertarlugu ilivitsutut affartulluunniit eqqussorneqartunut akitsuuteqartitsinnginnissaq pillugu siunnersuut akuerineqarpoq. Siunnersuuteqartup oqarneratut nersussuit puulukillu neqaannik suliareqqitassanik eqqussuinissamik suliffeqarfiit periarfissinnerisigut Kalaallit Nunaanni suliffissaqartitsiniarnerup siuarsarneqarnissaanik periarfissiinissaq aalajangersakkap siunertaraa.

Nersussuit puulukillu neqaannik ilivitsunik affarnillu eqqussuineq 1998-imi allannguinerup kingunitsiannua annertuseriarsimasoq Naatsorsueqqissaartarfimmit paasissutissat takutippaat. Tamatumali kingorna eqqussuineq annikilleriaqqippoq, allannguisoqannginneralu sioqqullugu, nioqqutit suunerat apeqquataalluni, qaffasissutsip assingani appasinnerusumiluunniit ullumikkut eqqussuineq taamaaginnangajappoq.

2015-imit 2020-mut neqimik nioqputissianik saaniiakkanik agguakkanillu eqqussuineq ataatsimut isigalugu annertusisimarpasippoq. Soorlutaaq timmiaatinik eqqussuineq piffissami tassani annertuseriarujussuarsimalluni.

Nersussuit puulukillu neqaannik ilivitsunik affarnilluunniit Kalaallit Nunaanni agguqassanik eqqussuinissamut periarfissaq ullumikkut suli atuuppoq. Eqqussuinerli pillugu paasisutissat pigineqartut aallaavigalugit Naalakkersuisut naliliipput neqinik eqqussukkanik nerisaqarneq ataatsimut isigalugu ukiut siuliinut sanilliullugu ullumikkut annikinnerusoq, pingaartumik nersussuarmik puulukimillu neqinik nioqputissiat eqqarsaatigalugit. Akerlianik timmiaatinik aalisakkanillu pisiortorneq annertunerulerpoq, tamatumunngalu pissutaasoq tassaasinnaavoq nioqputissat assigiinngitsut akiisa nikinnerat. 2015-imit 2020-mut aalisakkat timmiaatillu akii nersussuit puulukillu neqaasa akiisut annertutigisumik qaffariangillat.

Tamanna tunngavigalugu Naalakkersuisut isumaqarput, maanna akitsuuteqartitsinnginneq, nersussuup puulukilluunniit neqaannik ilivitsunik affarnilluunniit eqqussuinissamut periarfissiisoq, suliffeqarfinni suliassaqartitsiniarnerup annertusineqarnissaanik anguniakkamut naapertuunnersoq erseqqinnerusumik misissussallugu pissutissaqartoq.

Tamanna tunngavigalugu Naalakkersuisut isumaqarput siunnersuut pissusissamisoortoq, isumaqarlutilli akitsuutip inissitsiterneqarnera atorunnaarsinneqarnissaaluunniit pillugit misissuineq isumaliutiginninnerluunniit akileraartarnermut suliassaqarfimmi iliuusissatut pilersaarutigineqartunut allanut atatillugit ingerlanneqartariaqartut. Taamaalilluni siunnersuutit aalajangersimasut Kalaallit Nunaanni siunissami akileraartarnikkut akitsuuteqarnikkullu aaqqissuussaaneq pillugu isumaliutigineqartunut atatillugit sularineqarnissaat qulakkeerneqassaaq.

Akileraartarnermi aaqqissuusseqqinnermik suliap 2021-mi ukiap ingerlanerani aallartinneqarnissaa Naalakkersuisunit naatsorsuutigineqarpoq. Akileraartarnermi aaqqissuusseqqinnermik nutaamik suliagarnerup ingerlanneqarnerani partiit peqataatinneqassapput.

Naalakkersuisut taama oqaaseqarlutik matumani allannguutissatut siunnersuut saqqummiuppaat.

“Nersussuit puulukillu nujuitsut neqaannik ilivitsunik aamma affarnik nioqputissat eqqussornerani akitsuutaarutsinneqarnerisa sunniutaannik, akileraartarnermi aamma akitsuusersuinermi aaqqissuussinnermut ataqatigiissillugu Naalakkersuisut nalilersueqquneqarnerat pillugu Inatsisartuni aalajangiiffigisassatut siunnersuut.”